EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 31.8.2020
COM(2020) 472 final

2020/0226 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí, kterým se stanoví postoj, jenž má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a změny předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN) použitelné od 1. ledna 2021 v souvislosti s plánovaným koncem odkladné lhůty, v níž smluvní strany, členové pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správního výboru ADN, mohou vznášet námitky proti navrhovaným změnám ve vydání pro rok 2021.

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Výše uvedené přílohy a předpisy, obecně známé jako přílohy ADR a předpisy přiložené k ADN, upravují mezinárodní přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách mezi členskými státy Evropské hospodářské komise OSN (EHK OSN), které jsou zároveň smluvními stranami ADR a ADN.

Rozvoj přepravy nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách v rámci Unie i mezi Unií a sousedními zeměmi je klíčovým prvkem společné evropské dopravní politiky a zajišťuje řádné fungování všech průmyslových odvětví produkujících nebo využívajících věci, které jsou podle ADR a ADN klasifikovány jako nebezpečné. Přizpůsobení těchto dohod technickému a vědeckému pokroku má proto zásadní význam pro další rozvoj odvětví přepravy a souvisejících průmyslových odvětví v hospodářském řetězci. Cílem změn je uvést ADR a ADN do souladu se vzorovými předpisy OSN, včetně nových definic, klasifikačních kritérií a UN čísel, požadavků na balení a označování, aktualizace platných norem a technických ustanovení i redakčních oprav.

Mezinárodní předpisy týkající se přepravy nebezpečných věcí jsou stanoveny v rámci různých mezinárodních organizací, jako jsou EHK OSN, Mezivládní organizace pro mezinárodní železniční přepravu (OTIF) a různé specializované agentury OSN. Jelikož tato pravidla musí být ve vzájemném souladu, byl mezi organizacemi, které se touto činností zabývají, vyvinut komplexní mezinárodní systém pro koordinaci a harmonizaci. Předpisy se upravují ve dvouletých cyklech.

2.1. Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR)

Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) má za cíl upravit mezinárodní silniční přepravu nebezpečných věcí mezi členskými státy EHK OSN a s dalšími státy, které uplatňují ADR (smluvní strany ADR). Dohoda vstoupila v platnost dnem 29. ledna 1968.

Evropská unie není smluvní stranou dohody, i když smluvními stranami této dohody jsou všechny její členské státy.

2.2. Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN) má za cíl upravit mezinárodní přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských

vodních cestách mezi členskými státy EHK OSN, které uplatňují ADN (smluvní strany ADN). Dohoda vstoupila v platnost dnem 28. února 2008.

Evropská unie není smluvní stranou dohody, i když smluvními stranami této dohody je třináct jejích členských států.

2.3. Pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správní výbor ADN

Pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správní výbor ADN a výbor ADN pro bezpečnost (WP.15/AC.2) jsou orgány zřízené v rámci EHK OSN za účelem rozhodování o změnách ADR a ADN. Tyto orgány jsou složeny ze zástupců členských států EHK OSN, které uplatňují ADR a ADN. Každá smluvní strana ADR a ADN má hlasovací právo.

Podle kapitoly VII – „Hlasování“ statutu a jednacího řádu skupiny WP.15 mají jedno hlasovací právo ve skupině WP.15 pouze řádní účastníci a rozhodnutí tohoto orgánu se přijímají především na základě dohody. Ve skupině WP.15 se hlasuje zvednutím ruky.

Podle čl. 17 odst. 7 ADN má každá smluvní strana zastoupená na zasedání správního výboru ADN hlasovací právo.

Změny přijaté během dvouletého období 2018–2020 zahrnují širokou řadu změn k přizpůsobení technickému a vědeckému pokroku.

Pokud jde o ADR, skupina WP.15 rozhodovala o těchto návrzích změn na každém ze zasedání zmíněných níže v oddíle 2.4. Pokud jde o ADN, správní výbor rozhodl o změnách na svém 24. zasedání v Ženevě dne 31. ledna 2020.

Jakmile se skupina WP.15 příslušným způsobem dohodne, je v souladu s článkem 14 ADR každá navržená změna příloh ADR považována za přijatou, jestliže do tří měsíců ode dne rozeslání generálním tajemníkem OSN nejméně jedna třetina smluvních stran nebo pět z nich, pokud jedna třetina překračuje tento počet, nevznesla proti navrhované změně písemnou námitku.

Jakmile se správní výbor ADN dohodne, je v souladu s článkem 20 ADN každá navržená změna příloh ADN považována za přijatou, jestliže do tří měsíců ode dne rozeslání generálním tajemníkem OSN nejméně jedna třetina smluvních stran nebo pět z nich, pokud jedna třetina překračuje tento počet, nevznesla proti navrhované změně písemnou námitku.

Změny přijaté skupinou WP.15 uvedené v dokumentech obsažených v příloze tohoto návrhu byly zaslány generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, aby mohly být dne 1. července 2020 předloženy smluvním stranám ADR k přijetí v souladu s postupem stanoveným v článku 14 ADR, a jsou k dispozici on-line[1].

Změny přijaté správním výborem ADN uvedené v dokumentech obsažených v příloze tohoto návrhu předložil generální tajemník Organizace spojených národů dne 1. července 2020 smluvním stranám ADN k přijetí v souladu s postupem stanoveným v článku 20 ADN a jsou k dispozici on-line[2].

[1] http://www.unece.org/trans/main/dgdb/wp15/wp15rep.html.

[2] http://www.unece.org/trans/main/dgdb/adn/adn_rep.html.

Do 30. září 2020 může generální tajemník Organizace spojených národů ve své funkci depozitáře přijímat námitky vůči změnám ADR a ADN přijatým na zasedáních uvedených výše v bodě 2.3.

2.4. Zamýšlené akty skupiny WP.15 a správního výboru ADN

Cílem zamýšlených aktů je přizpůsobit přílohy ADR a předpisy přiložené k ADN technickému a vědeckému pokroku.

Konkrétně byla vyjasněna výjimka pro datové záznamníky a zařízení ke sledování nákladu napájená bateriemi, byly vloženy nové definice, např. „rychlost dávkování“, nebo pozměněny stávající, např. „teplota samourychlujícího se rozkladu (SADT)“ a „teplota samourychlující se polymerizace (SAPT)“. V obou dohodách byla vyjasněna pravidla klasifikace nebezpečného zboží, zejména pokud jde o výbušniny, radioaktivní materiál, žíravé látky atd. Na seznam nebezpečných věcí byly zařazeny nové položky, např. UN 0511 ROZBUŠKY, ELEKTRONICKÉ programovatelné pro trhací práce, UN 3549 ZDRAVOTNICKÝ ODPAD, KATEGORIE A, NEBEZPEČNÝ PRO ČLOVĚKA, tuhý nebo ZDRAVOTNICKÝ ODPAD, KATERORIE A, NEBEZPEČNÝ PRO ZVÍŘATA pouze, tuhý. Několik změn se dotklo zvláštních ustanovení o obalech a byla stanovena nová pravidla pro obaly používané pro kombinaci lithiových baterií, které jsou součástí zařízení, a lithiových baterií balených se zařízeními, nitrocelulosu a smíšenou nakládku výbušných látek a zboží.

Při přípravě těchto změn probíhaly konzultace s celou řadou odborníků z veřejného i soukromého sektoru. Při vypracování těchto změn se uskutečnila následující technická setkání:

– v rámci podvýboru odborníků ECOSOC OSN pro přepravu nebezpečných věcí na jeho:

(1) 51. zasedání v Ženevě, ve dnech 3.–7. července 2017;

(2) 52. zasedání v Ženevě, ve dnech 27. listopadu – 6. prosince 2017;

(3) 53. zasedání v Ženevě, ve dnech 25. června – 4. července 2018;

(4) 54. zasedání v Ženevě, ve dnech 26. listopadu – 4. prosince 2018;

– v rámci společné schůze Odborné komise RID a skupiny WP.15 v rámci EHK OSN– ORIF na jejím:

(1) podzimním zasedání roku 2018 v Ženevě, ve dnech 17.–21. září 2018;

(2) jarním zasedání roku 2019 v Bernu, ve dnech 18.–22. března 2019;

(3) podzimním zasedání roku 2019 v Ženevě, ve dnech 17.–26. září 2019;

– pokud jde o ADR, v rámci skupiny WP.15 na jejím:

(1) 105. zasedání v Ženevě ve dnech 6.–9. listopadu 2018;

(2) 106. zasedání v Ženevě ve dnech 13.–17. května 2019;

(3) 107. zasedání v Ženevě ve dnech 11.–15. listopadu 2019;

(4) 108. zasedání v Ženevě ve dnech 11.–15. května 2020. Toto zasedání bylo odloženo z důvodu krize v souvislosti s COVID-19; členské státy však byly konzultovány písemným postupem předsedou WP.15 a sekretariátem EHK OSN ohledně redakčních změn, které je třeba zanést ještě do ADR verze 2021. Kvůli lhůtě pro podání připomínek do 15. května 2020 uspořádala Komise dne 8. května 2020 videokonferenci. Členské státy kladně přijaly návrhy

redakčních úprav a jednomyslně se shodly na konečném návrhu podaném písemně sekretariátem EHK OSN.

– pokud jde o ADN, v rámci výboru ADN pro bezpečnost (WP.15/AC.2) na jeho:

(1) 33. zasedání v Ženevě ve dnech 27.–31. srpna 2018;

(2) 34. zasedání v Ženevě ve dnech 21.–25. ledna 2019;

(3) 35. zasedání v Ženevě ve dnech 26.–30. srpna 2019;

(4) 36. zasedání v Ženevě ve dnech 27.–31. ledna 2020

a v rámci správního výboru ADN na jeho 24. zasedání v Ženevě dne 31. ledna 2020.

Na těchto schůzích byly jednotlivé návrhy na změny analyzovány a zpracovávány výbory odborníků. Ve většině případů byly doporučené kroky schváleny jednomyslně. Některé návrhy byly doporučeny většinovým stanoviskem odborníků.

Pokud nebudou navrhované změny příloh ADR oznámené generálním tajemníkem Organizace spojených národů považovány za zamítnuté podle čl. 14 odst. 3 do tří měsíců ode dne oznámení, tj. ke dni 1. října 2020, vstoupí předmětné změny v platnost dne 1. ledna 2021.

Pokud nebudou navrhované změny předpisů přiložených k ADN považovány za zamítnuté podle čl. 20 odst. 5 do tří měsíců ode dne oznámení, tj. ke dni 1. října 2020, vstoupí předmětné změny v platnost dne 1. ledna 2021.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Evropská unie není smluvní stranou ADR ani ADN. Skutečnost, že se Evropská unie neúčastní mezinárodní dohody, nebrání tomu, aby svou pravomoc vykonávala tak, že v rámci svých orgánů stanoví postoj, který má být jejím jménem zaujat v rámci orgánu zřízeného danou dohodou, a to zejména prostřednictvím členských států, které jsou smluvními stranami dohody, jednajících společně v jejím zájmu (viz rozsudek ve věci *Německo v. Rada*, C-399/12 („OIV“), bod 52 a uvedená judikatura).

V současné době má ADR 52 smluvních stran a všechny členské státy EU jsou smluvními stranami této dohody. ADN má 18 smluvních stran a 13 členských států EU je smluvními stranami této dohody.

Evropská unie používá od 1. ledna 1997 ustanovení ADR pro silniční přepravu nebezpečných věcí na území EU, původně podle směrnice Rady 94/55/ES ze dne 21. listopadu 1994 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se silniční přepravy nebezpečných věcí[3]. V roce 2008 byla směrnice 94/55/ES nahrazena směrnicí 2008/68/ES[4], která prosazuje zásady předchozí směrnice. Ustanovení ADN pro přepravu nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách používá Evropská unie od 1. ledna 2009.

Článek 4 směrnice 2008/68/ES, který se týká třetích zemí, stanoví, že „přeprava nebezpečných věcí mezi členskými státy a třetími zeměmi se povolí, jsou-li splněny požadavky ADR, RID nebo ADN a nestanoví-li přílohy jinak“.

[3] Úř. věst. L 319, 12.12.1994, s. 7.
[4] Úř. věst. L 260, 30.9.2008, s. 13.

Kromě toho budou mít výše uvedené změny dopad na uplatňování směrnice 2008/68/ES s ohledem na její článek 8. Podle uvedeného ustanovení je Komise zmocněna přizpůsobit přílohu I oddíl I.1 a přílohu III oddíl III.1 směrnice 2008/68/ES vědeckému a technickému pokroku, „zejména s cílem zohlednit změny ADR (…) a ADN“.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Ustanovení čl. 218 odst. 9 SFEU se použijí bez ohledu na to, zda je Unie členem dotyčného orgánu nebo stranou dotyčné dohody[5].

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, jimiž se dotyčný orgán řídí. Tento pojem zahrnuje rovněž nástroje, jež podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“[6].

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Skupina WP.15 je orgánem zřízeným dohodou, a to Evropskou dohodou o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR).

Správní výbor ADN je orgánem zřízeným dohodou, a to Evropskou dohodou o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN).

Akty, které skupina WP.15 a správní výbor ADN přijaly, představují akty s právními účinky. Za podmínek popsaných výše budou tyto přijaté akty závazné podle mezinárodního práva v souladu s článkem 14 ADR a článkem 20 ADN a mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právních předpisů EU, a to směrnici 2008/68/ES. To proto, že článek 1 směrnice 2008/68/ES stanoví použití těchto předpisů povinným pro přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách uvnitř členských států a mezi nimi a článek 4 týkající se třetích zemí dále stanoví, že „přeprava nebezpečných věcí mezi členskými státy a třetími zeměmi se povolí, jsou-li splněny požadavky ADR, RID nebo ADN a nestanoví-li přílohy jinak“.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dotyčné dohody.

Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 SFEU.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 SFEU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se zaujímá postoj jménem Unie. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek

[5] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, bod 64.

[6] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 SFEU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Hlavní cíl a obsah rozhodnutí se týkají přepravy nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách. Hmotněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž článek 91 SFEU.

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí Rady by měl být článek 91 SFEU ve spojení s čl. 218 odst. 9 SFEU.

5. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Z důvodů transparentnosti a řádného odkazování se rozhodnutí pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a výboru ADN pro bezpečnost zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* s uvedením data jejich vstupu v platnost.

2020/0226 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o změny příloh Evropské dohody o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (ADR) a předpisů přiložených k Evropské dohodě o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (ADN)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 91 ve spojení s čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská dohoda o mezinárodní silniční přepravě nebezpečných věcí (dále jen „ADR“) vstoupila v platnost dne 29. ledna 1968. Evropská dohoda o mezinárodní přepravě nebezpečných věcí po vnitrozemských vodních cestách (dále jen „ADN“) vstoupila v platnost dne 28. února 2008.

(2) Podle článku 14 ADR může kterákoli smluvní strana navrhnout jednu nebo více změn příloh uvedené dohody, a proto pracovní skupina pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) může přijmout změny příloh ADR. Podle článku 20 ADN může výbor pro bezpečnost a správní výbor přijmout změny předpisů přiložených k ADN.

(3) Změny přijaté během dvouletého období 2018–2020 skupinou WP.15 a správním výborem ADN, pokud jde o přepravu nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách, byly předloženy smluvním stranám ADR a ADN dne 1. července 2020.

(4) Je vhodné stanovit postoj, který má být zaujat jménem Unie, pokud jde o uvedené změny ADR a ADN, protože uvedené akty budou moci rozhodujícím způsobem ovlivňovat obsah právních předpisů Unie, zejména směrnici Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES[1]. Uvedená směrnice stanoví požadavky pro přepravu nebezpečných věcí po silnici, železnici nebo vnitrozemských vodních cestách uvnitř členských států nebo mezi nimi, přičemž se odvolává na ADR a ADN. Článek 4 uvedené směrnice stanoví, že přeprava nebezpečných věcí mezi členskými státy a třetími zeměmi se povolí, jsou-li splněny požadavky ADR, RID a ADN a nestanoví-li přílohy jinak. Navíc podle článku 8 směrnice 2008/68/ES je Komisi svěřena pravomoc přizpůsobit přílohu I oddíl I.1 a přílohu III oddíl III.1 uvedené směrnice vědeckému a technickému pokroku, zejména s cílem zohlednit změny ADR, RID a ADN.

(5) Unie není smluvní stranou ADR ani ADN. Skutečnost, že se Evropská unie neúčastní mezinárodní dohody, však nebrání tomu, aby svou pravomoc vykonávala tak, že v rámci svých orgánů stanoví postoj, který má být jejím jménem zaujat v rámci orgánu

[1] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/68/ES ze dne 24. září 2008 o pozemní přepravě nebezpečných věcí (Úř. věst. L 260, 30.9.2008, s. 13.)

zřízeného touto dohodou, a to zejména prostřednictvím členských států, které jsou smluvními stranami této dohody, jednajících společně v jejím zájmu.

(6) Všechny členské státy jsou smluvními stranami ADR a uplatňují ji a 13 členských států EU je smluvními stranami ADN a uplatňuje ji.

(7) Přijaté změny se týkají technických norem nebo jednotných technických předpisů a mají za cíl zajištění bezpečné a efektivní přepravy nebezpečných věcí při současném zohlednění vědeckého a technického pokroku v odvětví a vývoje nových látek a předmětů, které během přepravy představují nebezpečí. Rozvoj přepravy nebezpečných věcí po silnici a vnitrozemských vodních cestách v rámci Unie i mezi Unií a sousedními zeměmi je klíčovým prvkem společné dopravní politiky a zajišťuje řádné fungování všech průmyslových odvětví, která produkují nebo využívají věci, které jsou podle ADR a ADN klasifikovány jako nebezpečné.

(8) Všechny navrhované změny jsou odůvodněné a prospěšné, a Unie by je proto měla podpořit.

(9) Postoj Unie vyjádří členské státy Unie, které jsou smluvními stranami ADR a ADN, jednající společně,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který má být zaujat jménem Evropské unie ke změnám přijatým pracovní skupinou pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správním výborem ADN v přílohách ADR a předpisech přiložených k ADN uvedeným v příloze tohoto rozhodnutí, je uveden ve zmíněné příloze.

Méně důležité změny tohoto postoje mohou být dohodnuty bez dalšího rozhodnutí Rady v souladu s článkem 2.

Článek 2

Postoj uvedený v článku 1 vyjádří členské státy Unie, jež jsou smluvními stranami dohod ADR a ADN, jednajíce společně.

Článek 3

Rozhodnutí pracovní skupiny pro přepravu nebezpečných věcí (WP.15) a správního výboru ADN se vyhlásí v *Úředním věstníku Evropské unie* s uvedením data jejich vstupu v platnost.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně